

Platform Ruimte voor lopen: loop mee!

Samenvatting

Het besef dat investeren in lopen bijdraagt aan het realiseren van veel beleidsdoelen begint langzamerhand toe te nemen. Lopen kan bijdragen aan een flink aantal maatschappelijke opgaven. Lopen is goed voor gezondheid en welzijn en bevordert de sociale cohesie. Lopen verbetert de leefomgeving omdat het geen uitstoot veroorzaakt, de verkeersdruk ontlast en relatief weinig ruimte vergt. Bovendien ondersteunen goede looproutes de zelfredzaamheid van bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met beperkingen. Om die redenen heeft in 2018 een initiatiefgroep vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Wandelnet en CROW de basis gelegd voor het 'Platform Ruimte voor Lopen, een krachtenbundeling van partijen die zich inzetten om verplaatsen te voet hoger op de agenda te krijgen, de kennis over voetgangers te vergroten en de toepassing van de beschikbare kennis te stimuleren. Tijdens de NVC-sessie willen wij u informeren over het platform en gaat u al lopend in gesprek met de andere sessiedeelnemers, vanuit twee start-stellingen:

1. De urgentie van meer ruimte voor lopen is in elke organisatie, gemeente, beleids- of werkveld zichtbaar maar men kijkt er overheen;
2. Bij het werken aan méér ruimte voor lopen loop je snel tegen veel praktijkvragen aan – die oplosbaar blijken.

Aanleiding & context

Het besef dat investeren in lopen bijdraagt aan het realiseren van veel beleidsdoelen begint langzamerhand toe te nemen. Lopen kan bijdragen aan een flink aantal maatschappelijke opgaven:

- a. Duurzame mobiliteit
 - Minder verkeersdruk, vervuiling en ruimtebeslag
 - Belang eerste en laatste kilometers in de verplaatsingsketen
- b. Gezonde leefstijl
 - Preventie en medicijn tegen bewegingsarmoede
 - Welzijn, mentale gezondheid, plezier
- c. Leefbare omgeving
 - Ontmoetingen, sociale cohesie, zelfredzaamheid
 - Toegankelijk voor iedereen
 - Uitnodigende en groene leefomgeving
 - Economische vitaliteit

Veel organisaties en werkvelden onderschrijven los van elkaar de urgentie van meer ruimte voor lopen maar er is ook nog veel praktijkkennis nodig om dit te vertalen naar (samenhangend) beleid en concrete acties.

Platform Ruimte voor lopen

Het initiatief

Vanaf 2018 is door een initiatiefgroep vanuit het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Wandelnet en CROW de basis gelegd voor een krachtenbundeling van partijen die zich willen inzetten om verplaatsen te voet hoger op de agenda te krijgen, de kennis over voetgangers te vergroten en de toepassing van de beschikbare kennis te stimuleren. Ruim dertig partners doen inmiddels actief mee aan het 'Platform Ruimte voor lopen'. Het gaat zowel om overheden (rijk, provincies, gemeenten), kennisinstellingen als maatschappelijke organisaties op het gebied van verkeer, ruimte, omgevingskwaliteit, gezondheid, sport, milieu, recreatie en landschap. Gezamenlijk is gewerkt aan het opstellen van een agenda, een bijbehorend actieplan, het neerzetten van een organisatie en een communicatiestrategie. Het platform wordt feestelijk gelanceerd op 9 oktober 2019 tijdens het internationale voetgangerscongres Walk21 in Rotterdam.

Ambitie en doelen

De ambitie van het Platform Ruimte voor Lopen is kort en krachtig geformuleerd (de vlag dekt de lading): meer ruimte om te lopen. In je hoofd, in beleid en op straat. Het platform wil de potentie van lopen veel beter benutten en heeft daarbij drie doelen voor ogen:

1. Lopen heeft een positief imago en wordt gestimuleerd
2. De omgeving biedt gelegenheid om veilig te lopen en nodigt uit om te lopen
3. Lopen is een vanzelfsprekend en integraal onderdeel van beleid, ontwerp en beheer

Actieplan

Het platform heeft een dynamische insteek en het actieplan is daarom flexibel. Het actieplan is momenteel (augustus 2019) nog in ontwikkeling, maar zal straks een lijst bevatten met een grote diversiteit aan projecten en activiteiten die de komende jaren tot uitvoering komen. Bij elk initiatief uit het actieplan zijn meerdere partners betrokken. Gaandeweg zullen er nieuwe initiatieven bij komen. Het actieplan is onderverdeeld in vier blokken, aan de hand van de drie doelen plus een kennisblok:

1. Lopen heeft een positief imago en wordt gestimuleerd:
 - a. De waarde van lopen is in beeld gebracht
 - b. Mensen worden verleid om te lopen
2. De omgeving biedt gelegenheid om veilig te lopen en nodigt uit om te lopen:
 - a. Lopen is basis bij verdeling beschikbare ruimte
 - b. Loopnetwerk biedt directe routes, is fijnmazig en barrièrevrij
 - c. Loopinfra is toegankelijk, obstakelvrij, veilig en uitnodigend
3. Lopen is vanzelfsprekend en integraal onderdeel van beleid, ontwerp en beheer
 - a. Lopen is verankerd bij overheden
 - b. Lopen is verankerd bij relevante marktpartijen
 - c. Lopen is onderdeel verplaatsingsketen
 - d. De loopbaarheid (walkability) van Nederland is inzichtelijk
4. Kennis over lopen vergroten en verbinden
 - a. Er is een onderzoeksprogramma
 - b. Kennis is makkelijk beschikbaar
 - c. Studenten en professionals worden opgeleid
 - d. Partijen ontmoeten elkaar
 - e. Er wordt ook op internationaal niveau verbinding gezocht.

Lopende sessie tijdens het NVC

Tijdens de sessie op het NVC zal het Platform Ruimte voor lopen zich kort presenteren. Daarna gaat u lopend met elkaar in gesprek vanuit twee 'start-stellingen':

- De urgentie van meer ruimte voor lopen is in elke organisatie, gemeente, beleids- of werkveld zichtbaar maar men kijkt er overheen.
 - Hoe manifesteert die urgentie zich in uw organisatie of werkveld?
 - Welke maatschappelijke opgave(n) waaraan meer ruimte voor lopen een bijdrage kan leveren is bij u in het bijzonder aan de orde?
 - Hoe zou u binnen uw organisatie meer aandacht voor lopen kunnen krijgen?
- Bij het werken aan méér ruimte voor lopen loop je snel tegen veel praktijkvragen aan – die oplosbaar blijken. Voorbeelden van die vragen:
 - Hoe overtuig ik anderen dat investeren in lopen loont?
 - Hoe kom ik tot een goed voetgangersbeleid?
 - Aan welke kwaliteitseisen moet een looproute voldoen?
 - Welke barrières in looproutes worden ervaren en hoe voorkom ik die?
 - Hoe zorg ik dat haltes van het openbaar vervoer goed bereikbaar zijn te voet?
 - Hoe zorg ik voor goed onderhoud van looproutes?
 - Hoe borg ik de kwaliteit van looproutes bij wegwerkzaamheden en bouwwerken?

En wellicht spelen er bij u ook andere vragen. En weten we wellicht ook de route naar de antwoorden al aan te geven. Tijdens de sessie willen we ook uw kennisvragen graag horen en kunnen we deze al in verkennende zin met de sessiedeelnemers bespreken.